

Raadsbrief

Datum

29 augustus 2024

Datum 29 augustus 2024

Onderwerp Voortgangsrapportage programma wonen en zorg
Versienummer

Portefeuillehouder Dorrit de Jong

Samenvatting

Het afgelopen jaar stonden de ambities en behaalde resultaten van het programma wonen en zorg volop in de lokale, regionale en zelfs landelijke belangstelling. Veel gestelde resultaten in het programma zijn behaald. We zijn er nog niet. De seniorenhuisvestingsopgave, het verder uitbouwen van het beschermd thuis wonen en het realiseren van vitaal krachtige solidaire wijken waarin ruimte is voor inwonersinitiatieven is een meerjarige opgave. Afspraken hierover zijn voor meerdere jaren vastgelegd in de prestatieafspraken met de corporaties en het actieplan seniorenhuisvesting. Er is daarmee voldoende basis om de opgave wonen en zorg voort te zetten in de lijnorganisatie en wel binnen team Wonen.

Bijlagen

1. Voortgangsrapportage wonen en zorg (oktober 2023- juli 2024)

Openbaarheid

- Openbaar
 Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- . De voortgangsrapportage wonen en zorg (oktober 2023-juli 2024)
- . De voorgestelde wijze van afdoening van toezegging 918 (*De wethouder beziet of voor de zomer van 2025 een rapportage wonen en zorg opgesteld kan worden waarin alles op verschillende doelgroepen samengebracht wordt*).

Datum 29 augustus 2024

Inleiding

Het programma wonen en zorg (vastgesteld eind 2021) is een programma voorzien van een visie, strategische doelstellingen en deels uitvoeringsagenda voor de komende jaren. De raad ontvang jaarlijks een voortgangsrapportage. Deze voortgangsrapportage betreft de periode oktober 2023- juli 2024).

Kader

Programma Wonen en Zorg

Kernboodschap

Het afgelopen jaar stonden de ambities en behaalde resultaten van het programma wonen en zorg volop in de lokale, regionale en zelfs landelijke belangstelling. De regionale woonzorgvisie en het steeds verder uitbouwen van het beschermd thuis wonen in community' s, zijn daar voorbeelden van. Veel gestelde resultaten in het programma zijn behaald. We zijn er nog niet. De seniorenhuisvestingsopgave, het verder uitbouwen van het beschermd thuis wonen en het realiseren van vitaal krachtige solidaire wijken waarin ruimte is voor inwonersinitiatieven is een meerjarige opgave. Afspraken hierover zijn voor meerdere jaren vastgelegd in de prestatieafspraken met de corporaties en het actieplan seniorenhuisvesting. Er is daarmee voldoende basis om de opgave wonen en zorg voort te zetten in de lijnorganisatie en wel binnen team Wonen.

Toelichting

Programma inrichting en samenwerking

Veel resultaten uit het programma zijn grotendeels behaald. Dat maakt dat het programma eind dit jaar ingebed wordt in de lijnorganisatie. De projecten in het kader van beschermd thuis wonen en het actieplan seniorenhuisvesting zijn het afgelopen jaar dan ook al overgedragen aan de lijn. Het onderbrengen in de lijnorganisatie en het borgen van de succesfactoren van het programma zoals de verbinding tussen de verschillende domeinen, het sterke netwerk en de opgave gerichte werkwijze, heeft de aandacht de komende maanden.

De belangstelling voor de ambities en behaalde resultaten uit het programma waren het afgelopen jaar groot. Het community festival in oktober 2023 was een groot lokaal succes. In het Academiehuis kwamen 125 professionals en lieten zij zich inspireren door goede voorbeelden te delen. Er waren interessante sessies waarin de kracht van community 's vanuit verschillende perspectieven werd belicht. Landelijk was aandacht voor beschermd thuis wonen in community 's op het Divosa congres dat in juni dit jaar in Zwolle plaatsvond. En ook de eerste regionale woonzorgvisie die door de ministers de Jonge en Helder werd ondertekend stond volop in de belangstelling.

Naast deze voorbeelden worden we met ons Zwolse programma wonen en zorg regelmatig gevraagd presentaties te houden op diverse podia in het gehele land.

Programmaliijn 1 Vitale gezonde solidaire stadsdelen

De samenwerking in de wijken komt concreet tot uiting in het project Samen in Dieze-Oost, dat onder leiding van het lectoraat GGZ en Samenleving volgens de methode van participatief-actie-leren. Centraal thema is het bespreekbaar maken van psychische kwetsbaarheid.

Het beter ondersteunen van inwonersinitiatieven is dit jaar speerpunt binnen het programma. Als gemeente ontvangen we vaak verzoeken van onze inwoners. Deze woonzorginitiatieven dragen bij

Datum 29 augustus 2024

aan belangrijke maatschappelijke uitdagingen. Denk hierbij aan het huisvesten van senioren, de overgang van beschermd wonen naar beschermd thuis, en het beter benutten van de bestaande woningvoorraad. Deze vragen zijn heel verschillend en komen via allerlei kanalen bij ons binnen. Er is niet altijd een standaardantwoord beschikbaar, omdat de vragen uniek zijn of er nog geen beleid is om de vraag aan te toetsen. We willen ervoor zorgen dat ruimtelijke keuzes in balans zijn met de maatschappelijke uitdagingen die we hebben. We ondersteunen, begeleiden initiatiefnemers hierin op een praktische manier. Eind 2024 leveren we een aantal producten op waaronder een handreiking voor inwoners en gemeente hoe te handelen bij inwonersinitiatieven wonen en zorg. Ook zullen we een verbeteracties inzetten of beleidsaanpassingen voorstellen op basis van de opgedane ervaringen. In de zomerperiode startte de campagne *Kies jouw woontoeekomst*.

Programmalijn 2 Voldoende geschikte woningen

De verbinding tussen wonen-zorg-daginvulling-leefomgeving-inkomen komt tot uiting in de verkenning en realisatie van een aantal projecten zoals het project K.W.A.Z.T (Kwaliteit, Werk, Aandacht, Zwolle en Topper) waarin dakloze jongeren én een woning én een leerwerktraject krijgen aangeboden bij schildersbedrijf Uw Onderhoudspartner Lenferink.

Het experimenteren met andere vormen van financiering werd opgepakt door externe partners. deltaWonen, Travers en de RIBW hebben hiertoe het initiatief genomen richting gemeente.

Met het Actieplan Seniorenhuisvesting zetten we in op een beweging voor de periode tot en met 2026. Het actieplan heeft vier actielijnen. De 1^e actielijn is zorgdragen voor voldoende en divers aanbod aan woningen. Meer geschikte woningen voor senioren, meer geclusterde woonvormen en meer plekken in woonvoorzieningen. Als voorbeeld worden de best practices in het land gedeeld om nieuwe woonvormen aan te jagen, zoals het SamSam huis. Actielijn 2 heeft als doel de bestaande woningvoorraad te benutten. Hiervoor is een eigen actieplan opgesteld en vastgesteld door de raad. De belangrijkste stappen die in afgelopen periode zijn gemaakt, zijn: het opleveren van de verkenning naar de belemmeringen in de huidige en mogelijke aanpassingen voor de beleidsregels zelfstandige en onzelfstandige woonruimte, verkenning aanpassen beleidsregels woningbouwcorporaties en een programma voor de verschillende stadsgesprekken over passend wonen in Zwolle. Op 14 september heeft het eerste stadsgesprek plaatsgevonden in de Aa-landen. Deze krijgt haar vervolg in het participatieproces van de gebiedsontwikkeling Aa-landen. De raad heeft hierover een raadsbrief ontvangen. Voor actielijnen 3 en 4 sluiten we aan bij het bestaande beleid en de lokale ontwikkelingen in het Gezond en actief leven akkoord (GALA) en de transformatieplannen in het Integraal Zorgakkoord. Eén van de transformatieplannen bevat een wijkaanpak gericht op de buurt als ecosysteem. In de zomer van 2024 heeft Zilveren Kruis dit plan geaccordeerd. Initiatieven in het lokale beleid zijn onder meer Vitaal & Veilig Thuis, dementievriendelijke stad en de pilot Fit ouder worden. In het voorjaar zal de projectleider actieplan seniorenhuisvestingopgave over de voortgang rapporteren in de woonbrief.

Met de ondertekening van de regionale woonzorgvisie West-Overijssel is ook het afsprakenkader ouderenhuisvesting getekend. In dit afsprakenkader staat op gemeenteniveau hoeveel nultreden-, geclusterde en zorggeschikte woningen er in West-Overijssel moeten worden gerealiseerd. De uitwerking van de spreiding van aandachtsgroepen vindt plaats in het Volkshuisvestelijk Programma. Deze verdeling (fair share) en toewijzing van urgente groepen is onderdeel van de uitwerking van de regionale urgentieverordening.

Datum 29 augustus 2024

In de meerjarenprestatieafspraken 2024-2027 tussen woningcorporaties, huurdersverenigingen en de gemeente staan expliciete afspraken over de huisvesting van jongeren. De gemeente en de corporaties spreken af om het beschikbare aanbod voor de doelgroep 'Uitstroom 18- tot 23-jarigen uit jeugdzorg' te vergroten door zich in te zetten op de volgende lijnen:

- Housing First Jongeren een boost geven door ook Housing First Jongeren mogelijk te maken via kamergewijze verhuur;
- Het realiseren van drie woningen met 3 kamers (totaal 9 plekken) voor de uitstroom van dakloze jongeren;
- Op individueel niveau creatieve oplossingen bedenken en mogelijk maken;
- Een kamertrainingcentrum voor jongeren van 18 tot 23 jaar te realiseren.

Daarbij is afgesproken dat mocht gemeentelijke wet- en regelgeving concrete realisatie hiervan in de weg staan, de gemeente zich inspant om het beleid aan te passen.

Programmalijn 3 Passende zorg en ondersteuning

We streven naar in totaal 280 plekken beschermd thuis wonen tot 2028. Op dit moment zijn er 61 gerealiseerd en 10 gepland (harde plancapaciteit oplevering oktober). In het voorjaar is een nieuwe community opgeleverd in de Tippe. Hier kunnen mensen met een psychische kwetsbaarheid voor onbepaalde tijd wonen, in een buurt waarin men omziet naar elkaar. Twee corporaties (deltaWonen en Openbaar Belang) leverden samen 27 woningen op ten behoeve van dit project. Op de Oosterenk start in oktober 2024 een nieuw jongeren community project voor jongeren met autisme en/of genderdiversiteit.

Er zijn gesprekken gaande met de acht zorgaanbieders om te onderzoeken welke begeleid wonen plekken kunnen worden omgeklapt naar geclusterd beschermd thuis wonen, Dit omdat begeleid wonen stopt in Zwolle. In de nieuwbouw is een geclusterd beschermd thuis wonen project in verkenning (zachte plancapaciteit) in Breezicht.

Na een vertraagde aanloop is het Vriendenhuis in januari 2024 van start gegaan, In het Vriendenhuis wonen langdurig dakloze mensen die gezamenlijk een huishouden willen voeren.

Naast deze geclusterde woonvormen beschermd thuis wonen, is er ook een constante instroom voor projecten als Goeie Buur, Onder de Pannen, Housing First Jongeren. Tevens is Kamers met Aandacht van start gegaan op 1 januari 2024. De pilot wooncoach heeft een doorstart gemaakt en de resultaten van de pilot zijn dusdanig dat de andere corporaties ook in kunnen stappen. Hun eerste reactie is positief. Indien de pilot een vervolg krijgt zal er een onderhandse aanbesteding plaatsvinden met een beperkt aantal deelnemende organisaties.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Het programma wonen en zorg is mede tot stand gekomen door samenwerking met veel partijen en is er dan ook veel draagvlak voor de initiatieven die er zijn.

Communicatie

Op het moment van inbedding in de lijn zullen er diverse communicatie uitingen worden gedaan over de resultaten van het programma wonen en zorg. Waaronder ook een persbericht.

Datum 29 augustus 2024

Financiën

Er zijn geen aanvullende middelen nodig.

Risico's

Er zijn geen risico's omtrent deze voortgangsrapportage.

Vervolg

Vanaf 2025 wordt het programma wonen zorg in de lijn ondergebracht. Het programma stopt hiermee niet en de opgave blijft. In de afgelopen jaren is veel inzet gepleegd om de opgave wonen en zorg te laten landen in de gebiedsontwikkelingen. Door het stevige netwerk met partners in de stad zoals WWZ038 en Concilium zijn er veel projecten gerealiseerd en verwachten wij nog vele mooie nieuwe projecten. Van belang bij de borging in de lijnorganisatie blijft de goede afstemming vanuit het team wonen met het sociaal domein en de programmamanagers en projectleiders van de gebiedsontwikkelingen.

Het belangrijkste resultaat van het programma wonen en zorg is het uitdragen dat het in deze opgave vooral gaat om wonen, genormaliseerd in inclusieve samenleving waarin iedereen een thuis heeft. Dat zorg en welzijn hier ondersteunend aan zijn. Hiermee de overgang van deze opgave naar team wonen gerechtvaardigd. Dit is de laatste voortgangsrapportage van het programma wonen en zorg. De verantwoording wonen en zorg zal vanaf 2025 dan ook worden opgenomen in de Woonbrief. Hierdoor zal de verantwoording ook meer integraal zijn. Deze integraliteit is een uitgesproken wens van de raad. De eerstvolgende woonbrief in het voorjaar 2025 zal een aanzet doen tot meer integraal verantwoorden en rapporteren. De voortgang van het actieplan seniorenhuisvesting zal alvast expliciet naar voren komen. Gaandeweg zal de woonbrief steeds verder uitgebreid worden tot een integraal document. Hiermee is de toezegging door de wethouder voor meer integrale verantwoordingsrapportages afgedaan.

Voordat het programma overgaat in de lijn, zal het programmateam nog een aantal eindproducten opleveren ten behoeve van inwoners en de raad. De tweede helft van het jaar zullen wij hieraan werken. Wij bieden u dit aan in het eerste kwartaal van 2025.

Openbaarheid

Deze informatie nota is openbaar

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

Burgemeester, Peter Snijders

voorstel

Zwolle

Datum 29 augustus 2024

Secretaris, Dick Emmer